

www.mcf.gr

Έργο του Χρήστου Μποκόρου

ΡΕΜΠΕΤΙΚΑ ΣΥΝΑΞΑΡΙΑ!..

Εργαστήρια-Ομιλίες & Θεατρικά-Μουσικά Αναλόγια

Κύκλος πολιτιστικών δράσεων
για τη μελέτη και ανάδειξη του Ρεμπέτικου
ως φορέα της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς.

18, 20 & 25 Μαΐου 2022
Ίδρυμα Μιχάλης Κακογιάννης

Με αφορμή την εγγραφή του Ρεμπέτικου στον Διεθνή Κατάλογο της Ουνέσκο για την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά, στις **18, 20 & 25 Μαΐου 2022** θα γίνουν στο **Ίδρυμα Μιχάλης Κακογιάννης** μια σειρά πολιτιστικών δράσεων με γενικό τίτλο «**Ρεμπέτικα Συναξάρια**».

Οι δράσεις, περιλαμβάνουν **τρία Εργαστήρια-Ομιλίες** και αντίστοιχα **Θεατρικά-Μουσικά Αναλόγια** και στοχεύουν στη μελέτη και ανάδειξη της παράδοσης του Ρεμπέτικου, με ιδιαίτερη έμφαση στα μουσικά και πολιτισμικά δίκτυα που οδήγησαν από τη μικρασιατική κληρονομιά στη διαμόρφωση της κλασικής Πειραιώτικης Σχολής του Μεσοπολέμου.

Πραγματοποιούνται με την επιμέλεια του καθηγητή εθνομουσικολογίας **Λάμπρου Λιάβα**, υπό την αιγίδα και την ενίσχυση της **Διεύθυνσης Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς του ΥΠ.ΠΟ.Α.** και σε συνεργασία με το **Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Εθνομουσικολογία και Πολιτισμική Ανθρωπολογία»** του Τμήματος Μουσικών Σπουδών, της Φιλοσοφικής Σχολής του ΕΚΠΑ.

Για τα Εργαστήρια-Ομιλίες δεν απαιτούνται ειδικές μουσικές γνώσεις, και η παρακολούθησή τους είναι δωρεάν. Επειδή οι θέσεις είναι περιορισμένες, όσοι ενδιαφέρονται όταν πρέπει να δηλώσουν εγκαίρως συμμετοχή στην ηλ. διεύθυνση: pyxida1821@yahoo.com, απ' όπου θα τους αποσταλεί και η σχετική βιβλιογραφία. Η τιμή εισιτηρίων για τα Θεατρικά-Μουσικά Αναλόγια είναι 10 ευρώ (γενική είσοδος) και 5 ευρώ (μειωμένο).

Πρόγραμμα:

ΤΕΤΑΡΤΗ 18 Μαΐου 2022

18:00 - 20:00 / Εργαστήριο - Ομιλίες

Τα ρεμπέτικα από τη Σμύρνη και την Πόλη στην Αθήνα και στον Πειραιά

Τ' αιδόνια της Ανατολής και τα πουλιά της Δύσης, στα καφέ αμάν και στα καφέ σαντάν / Οι μουσικές των προσφύγων από τη Σμύρνη στην Κοκκινιά / Το αποτύπωμα της Σμύρνης στο αστικό λαϊκό τραγούδι του Μεσοπολέμου / Τα μουσικά δίκτυα της Μικρασίας και του Αιγαίου και ο Μάρκος Βαμβακάρης.

* Εισηγητές: Λάμπρος Λιάβας, Νίκος Πολίτης, Γιώργος Μακρής, Χάρης Σαρρής.

20:30 / Θεατρικό Αναλόγιο

«Τα κατά Μάρκον»!.. Μια λαϊκή Λειτουργία.

Ο Ευαγγελιστής Μάρκος (Βαμβακάρης)

συναντά τον Αρχάγγελο Μιχαήλ (Γενίτσαρη)

Με τους ηθοποιούς Τάκη Χρυσικάκο & Δημήτρη Καλαντζή.

Στο μπουζούκι ο Γρηγόρης Βασίλας

Κείμενο: Λάμπρος Λιάβας

Σκηνοθετική επιμέλεια: Τάκης Χρυσικάκος

Χορός: Γρηγόρης & Κώστας Πιπίνης

* Οι προβολές της παράστασης είναι ευγενική παραχώρηση από πίνακες του Χρήστου Μποκόρου.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 20 Μαΐου 2022

18:00 - 20:00 / Εργαστήριο - Ομιλίες

Από τη Σμυρναίικη στην Πειραιώτικη Σχολή του Ρεμπέτικου

Τα «σμυρναίικα» στη δισκογραφία του Ρεμπέτικου / Προσφυγική μνήμη και ταυτότητα στους αμανέδες / Από τα «σαντουρο-βιόλια» στους «μπουζουκο-μπαγλαμάδες» / Ο Πειραιάς και το Ρεμπέτικο.

* Εισηγητές: Λάμπρος Λιάβας, Γιάννης Αγγελάκης, Γιώργος Μακρής, Νίκος Πολίτης, Χάρης Σαρρής.

20:30 / Μουσικό Αναλόγιο

Σμύρνη-Σάμος-Πειραιάς. Στη «Μπύρα του Πίκινου».

Μια μουσική βιογραφία του Κώστα Ρούκουνα

Με τη «Λαϊκή Ορχήστρα Σάμου»: Παναγιώτης Παναγάκης (τραγούδι), Γιάννης Αναστασόπουλος (βιολί), Αλέξανδρος Διακογιάννης (κύμβαλο), Μιχάλης Κατσαρός (κιθάρα), Παύλος Σίμος (ούτι), Στέλιος Βαρβάκης (κρουστά), Χρήστος Μητατάκης (κοντραμπάσο), Χάρης Νικολάου (κλαρίνο).

Επιμέλεια κειμένων: **Λάμπρος Λιάβας.**

Χορός: **Γρηγόρης και Κώστας Πιπίνης.**

ΤΕΤΑΡΤΗ 25 Μαΐου 2022

18.00 - 20.00 / Εργαστήριο - Ομιλίες

Οι Γυναίκες στο προπολεμικό Ρεμπέτικο

Έμφυλοι ρόλοι στη θεματολογία και στην επιτέλεση του προπολεμικού Ρεμπέτικου / Τα τραγούδια ως «καθρέφτης» των κοινωνικών μετασχηματισμών και η θέση της γυναίκας / Οι τραγουδίστριες σύμβολα: Ρόζα Εσκενάζη, Ρίτα Αμπατζή, Μαρίκα Πολίτισσα και Αγγελίτσα Παπάζογλου / Η γυναίκα «χορεύτρια».

*Εισηγήτριες: **Μαρία Παπαβασιλοπούλου, Χαρούλα Τσαλπαρά, Ιφιγένεια Ιωάννου, Ρένα Λουτζάκη.**

20.30 - 22.30 / Μουσικό Αναλόγιο

Η «Δερβίσαινα»

Γυναίκες «σε πρώτο πρόσωπο» στο προπολεμικό Ρεμπέτικο

Με την Ιφιγένεια Ιωάννου και το μουσικό σχήμα «Eivala»

Ιφιγένεια Ιωάννου (τραγούδι, κανονάκι), Θανάσης Βαλάσκας (τραγούδι, τζουράς), Γιάννης Πούλιος (βιολί), Κώστας Τσαρούχης (ούτι), Θοδωρής Μαραϊδόνης (κοντραμπάσο) και Πέτρος Παπαγεωργίου (κρουστά).

Επιμέλεια κειμένων: **Λάμπρος Λιάβας.**

Λίγα λόγια για τα αναλόγια...

ΤΕΤΑΡΤΗ 18 Μαΐου 2022, ώρα 20:30

Θεατρικό Αναλόγιο

ΤΑ «ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ»!..

ΜΙΑ ΡΕΜΠΕΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Ο Ευαγγελιστής Μάρκος (Βαμβακάρης) συναντά τον Αρχάγγελο Μιχαήλ (Γενίτσαρη)

Με τον Τάκη Χρυσικάκο και τον Δημήτρη Καλαντζή

Στο μπουζούκι ο Γρηγόρης Βασίλας.

Το **Θεατρικό Αναλόγιο** ερευνά και προβάλει τις ιστορικές και κοινωνικές συνθήκες που γέννησαν την παράδοση του Ρεμπέτικου και προσδιόρισαν το ύφος και το ήθος του. Βασίζεται στον φανταστικό διάλογο που έχει ανασυνθέσει ο **Λάμπρος Λιάβας**, με αφετηρία τις αφηγήσεις του **Μάρκου Βαμβακάρη** και του **Μιχάλη Γενίτσαρη**, από τις αρχές του 20ου αιώνα έως τη δεκαετία του '60, καθώς και άλλα ιστορικά κείμενα της περιόδου.

Μέσα από τις μνήμες, τις διηγήσεις και τα τραγούδια τους, ξεκινάμε από την παλιά Σύρα του Μάρκου, για να καταλήξουμε στον Πειραιά του Μεσοπολέμου, όπου η σμυρναϊκή σχολή παραχωρεί τη θέση της στο πειραιώτικο ρεμπέτικο. Σε μια εποχή κρίσιμη και μεταβατική, με τους πρόσφυγες και τους εργάτες του λιμανιού να εξωθούνται στο περιθώριο, παρακολουθούμε τη μύησή τους στον κόσμο της «πιάτσας» και τη γεμάτη πάθος κι ένταση ζωή του ρεμπέτη, με την ιδιαίτερη ιδεολογία, τις αξίες και τα σύμβολά της. Κύριο μέσο έκφρασης, επικοινωνίας και σύμβολο ταυτότητας αυτού του κόσμου αποτελούν το τραγούδι, η μουσική και ο χορός, μέσα από τα οποία γίνεται και η αντίστοιχη «μύηση» του θεατή στο ύφος και το ήθος του κλασικού Ρεμπέτικου, πριν αυτό προσχωρήσει στην αστική ιδεολογία και περάσει από τη φυλακή, τον τεκέ και την ταβέρνα στα κοσμικά κέντρα.

Στον θεατρικό αντιστικτικό «διάλογο» των δύο πρωταγωνιστών ξεδιπλώνονται ανάγλυφα η ξεχωριστή θέση και ο ιδιαίτερος ρόλος των μουσικών ανάμεσα στους μάγκες, η τελετουργία του καφενείου και του τεκέ, η βιωματική σχέση με το μπουζούκι, η σημειολογία του ζεϊμπέκικου, το κυνηγητό από την αστυνομία, η λογοκρισία και οι εκτοπισμοί από τη δικτατορία του Μεταξά, ο ρόλος της δισκογραφίας, η διαφοροποίηση στην επιτέλεση του ρεμπέτικου μετά τον Πόλεμο με την αστικοποίηση και το πέρασμα στους επώνυμους δεξιοτέχνες-σταρ του τραγουδιού.

Η σκηνική προσέγγιση αποδίδει ιδιαίτερη έμφαση στον «τελετουργικό» χαρακτήρα της επιτέλεσης του Ρεμπέτικου, υποβάλλοντας την ατμόσφαιρα μιας «λαϊκής Λειτουργίας», όπου «ο Ευαγγελιστής Μάρκος (Βαμβακάρης) συναντά τον Αρχάγγελο Μιχαήλ (Γενίτσαρη)»!

Τις αφηγήσεις των δύο κορυφαίων ρεμπετών ζωντανεύουν οι ηθοποιοί **Τάκης Χρυσικάκος** (που έχει και τη σκηνοθετική επιμέλεια του Θεατρικού Αναλογίου) και **Δημήτρης Καλαντζής**.

Συμμετέχουν ο δεξιοτέχνης στο μπουζούκι **Γρηγόρης Βασίλας** και στον χορό ο **Γρηγόρης** και ο **Κώστας Πιπίνης**.
Οι προβολές της παράστασης προέρχονται (ευγενική παραχώρηση) από πίνακες του **Χρήστου Μποκόρου**.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 20 Μαΐου 2022, ώρα 20:30

Μουσικό Αναλόγιο

ΣΜΥΡΝΗ-ΣΑΜΟΣ-ΠΕΙΡΑΙΑΣ

ΣΤΗ «ΜΠΥΡΑ ΤΟΥ ΠΙΚΙΝΟΥ»

ΜΙΑ ΜΟΥΣΙΚΗ ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΡΟΥΚΟΥΝΑ

Με τη «Λαϊκή Ορχήστρα Σάμου»

Μια «μουσική βιογραφία» του κορυφαίου τραγουδιστή του Ρεμπέτικου **Κώστα Ρούκουνα**. Γεννημένος το 1904 στη Σάμο (απ' όπου και πήρε το παρατσούκλι «Το Σαμιωτάκι»), μεγάλωσε με τα σμυρναίικα και τους αστικούς σκοπούς της Ιωνίας και του Ανατολικού Αιγαίου. Το 1928 ήρθε στην Αθήνα, όπου ξεκίνησε μια μεγάλη καριέρα στη δισκογραφία των 78 στροφών, καθώς και στα λαϊκά κέντρα του Μεσοπολέμου. Από το 1930 έως τη δεκαετία του '60 υπολογίζεται ότι ηχογράφησε περισσότερα από 180 τραγούδια, από τα οποία περίπου 50 φέρονται ως δικές του συνθέσεις. Διακρίθηκε ιδίως στα σμυρναίικα (με περισσότερους από 30 αμανέδες!), αλλά ερμήνευσε και δημοτικά-νησιώτικα τραγούδια και ρεμπέτικα της Πειραιώτικης Σχολής, σε συνεργασία με όλα τα μεγάλα ονόματα. Οι ηχογραφήσεις του συχνά αποτύπωσαν κοινωνικά γεγονότα και λειτούργησαν ως μουσικά χρονικά, μουσικές εφημερίδες της εποχής! Ενώ παράλληλα δεν ξέχασε ποτέ το νησί του, αφιερώνοντας πολλά από τα τραγούδια του στη Σάμο.

Έτσι, για το αφιέρωμα στον Κώστα Ρούκουνα ταξίδεψαν στην Αθήνα και συμμετέχουν στα «Ρεμπέτικα Συναξάρια» εξαιρετικοί Σαμιώτες μουσικοί που με πολύ αγάπη και σεβασμό ερευνούν και αποδίδουν το έργο του. Αποτελούν τη **«Λαϊκή Ορχήστρα Σάμου»**: Παναγιώτης Παναγάκης (τραγούδι), Γιάννης Αναστασόπουλος (βιολί), Αλέξανδρος Διακογιάννης (κύμβαλο), Μιχάλης Κατσαρός (κιθάρα), Παύλος Σίμος (ούτι), Στέλιος Βαρβάκης (κρουστά), Χρήστος Μητατάκης (κοντραμπάσο) και Χαρίλαος Νικολάου (κλαρίνο). Επιμέλεια κειμένων: **Λάμπρος Λιάβας**. Χορός: **Γρηγόρης** και **Κώστας Πιπίνης**.

ΤΕΤΑΡΤΗ 25 Μαΐου 2022, ώρα 20:30

Μουσικό Αναλόγιο

Η «ΔΕΡΒΙΣΑΙΝΑ»!..

ΓΥΝΑΙΚΕΣ «ΣΕ ΠΡΩΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ» ΣΤΟ ΠΡΟΠΟΛΕΜΙΚΟ ΡΕΜΠΕΤΙΚΟ

Με την Ιφιγένεια Ιωάννου και το μουσικό σχήμα «Eivala».

Ένα Μουσικό Αναλόγιο με θέμα τα μικρασιάτικα ρεμπέτικα του Μεσοπολέμου ως «καθρέφτη» των κοινωνικών μετασχηματισμών. Με τις γυναίκες να διεκδικούν παρουσία, κοινωνικό ρόλο και, μέσα από τα τραγούδια, να μιλούν «σε πρώτο πρόσωπο» για τα πάθη και τους πόθους τους. Αφιέρωμα στις κορυφαίες τραγουδίστριες της εποχής: **Ρόζα Εσκενάζυ, Ρίτα Αμπατζή, Μαρίκα Πολίτισσα και Αγγελίτσα Παπάζογλου** και στα «γυναικεία» τραγούδια τους.

Το μουσικό σχήμα «**Eivala**» αποτελείται από μιαν ομάδα νέων μουσικών που με γνώση και σεβασμό ερευνούν και ερμηνεύουν τις μουσικές παραδόσεις της καθ' ημάς Ανατολής: Ιφιγένεια Ιωάννου (τραγούδι, κανονάκι), Θανάσης Βαλάσκας (τραγούδι, τζουράς), Γιάννης Πούλιος (βιολί), Κώστας Τσαρούχης (ούτι), Θοδωρής Μαραϊδόνης (κοντραμπάσο) και Πέτρος Παπαγεωργίου (κρουστά).

Επιμέλεια κειμένων: **Λάμπρος Λιάβας.**

Παραγωγή

Ελληνική Μουσική Πυξίδα & Ίδρυμα Μιχάλης Κακογιάννης

Διεύθυνση παραγωγής

Γρηγόρης Φιλίδης – Αλεξάνδρα Γεωργοπούλου

Επιμέλεια ήχου - φωτισμού - προβολών

Γιάννης Μιχαλόπουλος - Έλενα Πετροπούλου

Βιντεοσκόπηση: Pro Creation.

ΗΜΕΡΕΣ ΚΑΙ ΩΡΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

Τετάρτη 18, Παρασκευή 20 & Τετάρτη 25 Μαΐου 2022

Εργαστήρια – Ομιλίες: 18.00

Θεατρικά – Μουσικά Αναλόγια: 20.30

Διάρκεια Εργαστηρίων- Ομιλιών: 120'

Διάρκεια Θεατρικών – Μουσικών Αναλόγιων: 120'

Τα Εργαστήρια- Ομιλίες είναι δωρεάν για το κοινό, απαραίτητη η κράτηση θέσεων στο email: pyxida1821@yahoo.com

ΤΙΜΕΣ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ (Θεατρικά – Μουσικά Αναλόγια)

Γεν. Είσοδος 10€

Μειωμένο: 5€

ΠΡΟΠΟΛΗΣΗ:

MCF.GR

TICKETSERVICES.GR